

NAGYVÁRAD

Fizetési ár: Vidéken egy óra 50 lei.
Nagyváradon: egy óra 40 lei.

Főszerkesztő:

Felolós szerkesztő:

HEGEDÜS NÁNDOR MARÓI SÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
(Szilágyi Dezső)-utca 6

Ismét kormányválságról beszélnek

Bratianu Vintila hazatérése ismét felvetette a kormányválság hírét. Mert akármit szépitgetik is az eseményeket, akár ilyen káprázatos nyilatkozatokat ad is a pénzügyminiszter: a sajnálatos tény mégis az, hogy Bratianu Vintila konkrét eredményt nem ért el és a párisi és londoni utnak pozitív sikere nem volt. Az elhízei sajtó különös vehemenciával állítja meg a külföldi ut keserves meddőségét és azt a következtetést vonja le belőle, hogy ezek után nem marad más hátra, mint a kormány feltétlen lemondása. Különös ironiája az utazásnak, hogy a mikor pénzügyminiszter hazajön és a lei emelkedéséről ad zengzetes interjúkat, ugyanakkor a lei 9-ről leesett 8.80-ra. Egyes elhízei lapok beszédes szimptomának tartják, hogy a pénzügyminiszter megérkezésénél a pályaudvaron Constantinescu miniszter nem volt jelen és ezt mindenki intető távollétnek magyarázza.

Nem kétséges, hogy a kormány helyzetét a pénzügyminiszter külföldi útja hátróztan gyengítette. Az ország sorvadó özgazdasági élete hiába várja a gyógyulást a párisi és londoni tanácskozásoktól. Ha olvassuk Bratianu Vintila Londonban tartott beszédét, akkor világos előttünk, hogy a miniszter a biztató közgazdasági adatok helyett csupán szép frázisokkal és színes képekkel akarta a külfölet az ország erős közgazdasági helyzetéről és egészséges viszonyairól meggyőzni, már pedig tudjuk, hogy az effajta beszédek itthon csak elkelnek, de Londonban már nem tesznek hatást. Már pedig az országnak ki kell jutni mai fojtogató gazdasági vergődéseiből és vissza kell szereznie a külföld elvesztett bizalmát, a melyet az abszurd moratórium-törvény és a végonyelkobzási törvény alapján rendített meg. Gyökeres rendszerváltozásra van szükség és ez a mai kormányösszetétel mellett el sem képzelhető.

Az Auróra című bukaresti lap már napok óta felszinen tartja a liberális kormány végleges távozásának kérdését. Napról-napra gyűjti a politikusok nyilatkozatait a liberális uralom megszűnésének lehetőségéről, míg ma aztán teljes határozottsággal jelenti be, hogy

a liberális kormány a parlament őszi ülészakának megnyitására már nem lesz uralmon.

A közvélemény azzal a kívánsággal lépett fel Bratianuékkal szemben, — írja az Auróra, — hogy Bratianu Vintila külföldi kudarcából az egész kormány vonja le a következményeket. S úgy látszik, hogy Bratianuék a közvéleménynek ezt a kívánságát meg fogják szivlelni. Erre nézve a lap oly forrásból nyerte értesülését, a mely minden kétkedésnek már előre is elejét veszi.

Románia uralkodóját az utóbbi idők eseményei mindinkább meggyőzték arról, hogy mindazok a vérmes remények, amelyek a liberálisokhoz fűztek, füstbe mentek s mindazok a tervek, amelyeknek megvalósítását a liberális párt vállalta, egymásután kudarcot vallottak.

Ma már az uralkodó meglehetősen jól van informálva az országnak úgy bel, mint külpolitikailag nehéz helyzetéről. Még az a remény tartotta a lelket legutóbb a liberálisokban, hogy Bratianu Vintila külföldi útjának eredménye mégis csak segíteni fog a nehéz helyzeten. A pénzügyminiszter azonban Rómában, Párisban, Londonban hasztalanul zörgetett s üres kézzel volt kénytelen visszatérni tegnap este Bukarestbe.

S ennek nyomán a liberálisok helyzete teljesen megingott s ezt most már maga Bratianu Jonel sem leplezi.

Még a pénzügyminiszter balsikere előtt történt, de amikor már előrelátható volt a kudarc, a miniszterelnök kijelentette, hogy

mélysegesen megbánta, hogy 1922-ben engedett Bratianu Vintila rábeszéléseinek és az avereskanusok után vállalkozott a kormányzásra.

Beismerte, hogy az egész ország ellen fordult, hogy az ország talpraállítását célzó tervei csődöt mondtak, sőt alkotmány

nyát a limine etörvényellenesnek s érvénytelennek deklarálta.

Megkérdezték a miniszterelnököt, hogy mi igaz a kormány végleges visszavonulásáról szóló hírekből. Bratianu Jonel így válaszolt:

— A hírek, tulzottak: mindazonáltal szilárd elhatározásom, hogy bucsut mondok a politikának, mihelyt kormányom lemond. Fáradt vagyok és vissza akarok vonulni.

S amit ezután mondott, abból az tűnik ki, hogy október tizenötödikén, amikor az alkotmány rendelkezései értelmében a parlamentnek ismét meg kell nyílnia, nem lesz már többé hatalmon. Bratianu nagyon elkésértette az a gyűlölet, amellyel az egész országban találkozott s elhatározása megmáshthatatlan.

Az Auróra nem kis rosszmájusággal jegyzi meg, hogy Bratianu Jonel nagyon ambiciózus és hiu ember, el van telve saját történelmi hivatottságától s azt akarja mindenáron, hogy ő legyen az a miniszterelnök, ki a királyi párt a nyugat-európai udvarokhoz elkiséri. Ezért bizonyos politikai körök a liberális kormány bukásának idejét október hó első hetére teszik.

Franciaország hajlandó

a passzív megszálláshoz visszatérni

Nem ismeri el a Népszövetség illetékességét. — Idegesség az angol válaszigjegyzék körül. — Baldwin még nem hozza nyilvánosságra a Németországnak adandó választ

Párisi jelentés szerint az angol válaszigjegyzék körül egyre fokozódó idegesség észlelhető. Különösen áll ez egyes francia köröknél, ahol német-angol intrikáktól tartanak. Ugy vélik, hogy Anglia Franciaországot befejezett tények elé állítja, amikor közlik a német hajlandóságot a passzív ellenállás megszüntetésére az esetben, ha Franciaország előzetesen biztosítékot nyújt és a Népszövetségtől felhatalmazást kér az ellenőrzésre.

A francia álláspont az, hogy Franciaország hajlandó a láthatatlan megszálláshoz visszatérni, de csak a saját elhatározásából. Kényszerrel azonban maga fölött nem ismer el és a Népszövetség illetékessége ellen erőlesen tiltakozik.

A Daily Telegraph külpolitikai munkatársa azt hangsúlyozza, hogy minden azon fordul meg, találnak-e olyan formát, amelynek segítségével a német passzív ellenállás szikláját valahogyan körülhajózzák. S a rinte Franciaországban elfogadnák a következő megállanodást:

A francia-belga megszállás megszűnik, mihelyt megszűnik a passzív ellenállás.

A megszállás pedig automatikusan megszűnik akkor, ha Németország legalább háromévi részletét fizeti annak a tartozásnak, amelyet a nemzetközi szakértők

bizottsága meg fog állapítani. Ez a javaslat azt a vitás kérdést is elintézné, hogy Németország kétéves, vagy négyéves moratóriumot kapjon-e? Ez más oldalról Németországnak nyújt biztosítékot arra, hogy a megszállás a fizetések arányában megszűnik.

Nem lehetetlen, hogy Angliával is újabb tanácskozásokat fog eredményezni a válaszigjegyzék.

Valószínű, hogy a francia kormány a válaszigjegyzék egy részéhez csatlakozni fog, más részeivel szemben azonban aggályait jelenti be. Arra azonban nem kerülhet sor — így tartják a külügyminisiteriumban, — hogy Franciaország izoláltan maradjon.

Londonból azt jelentik, hogy Baldwin még nincs abban a helyzetben, hogy a Németországnak adandó válaszigjegyzék-tervezetet nyilvánosságra hozza. A válaszigjegyzék-tervezetet Hollandiával és Svédországgal is közlik, amely államok már kijelentették, hogy közreműködnek Németország fizetőképességének nemzetközi megállapításában. Hírlik, hogy semleges szakértőkül Cassel tanárt és Wisseringét, a németalföldi bankok elnökét jelölik.

Kontantinápolyból érkező és jól értesült forrás szerint az angolok megtették minden katonai intézkedést a kiűtéshez. Angorában valószínűleg augusztus elsején foglalkoznak a lausannei határozatok ratifikálásával.

Megszakadtak a tárgyalások a nyomdai munkásokkal

Közöltük, hogy a nyomdaiparban a munkaadók és a munkások között folytatott árszabálytárgyalások megszakadtak, mert a munkások minimális bér ellenében a minimális munkateljesítmény megállapításának elvét nem fogadták el. Ebből az alkalomból nem lesz érdektelen megvilágítani, hogy melyek azok a minimális órabérek, amelyeket a nyomdai munkások tervezetükben követelnek. A fizetett szabadság, ünnepnapok levonásával a munkások javaslata szerint az órabére a nyomdai munkásnének körülbelül 16.53, a leggyengébb szedőnek 27.56, az újságszedőnek 30.30, ugyanannak vegyes munkaidőben 38.68 és éjszakai munkaidőben 46.50 lei lenne fizetendő. Ezzel szemben Kolozsváron ma egy vas- és fémmunkásnak maximális órabére 16.95 bani, tehát mindössze 40 banival több, mint amennyit a nyomdai munkások egy munkásné részére minimális fizetést követelnek. Általában az eltérés a nyomdai munkások által követelt munkabérek és a többi iparágakban élvezett munkabérek között oly nagy, hogy a nyomdai ipar a követelések megadása esetén a többi iparágak felett mintegy 60 százalékos eltérést mutatna.

Megérkezett Nagyváradra az árdrágítási törvény végrehajtási utasítása

Megalakult az ellenőrző osztag, — Dancu kapitány nyilatkozata

Az egész ország kereskedő társadalmát kinosan érinti az új u. n. spekulatív törvény, amely — mint sajnos ismeretes — mérhetetlen zaklatást zúdít az amúgy is sok kellemetlenségnek kitett kereskedőkre. Országsszerte tiltakozó gyűléseket rendeztek a kereskedők csak a minap számoltunk be az aradi monstre tiltakozó gyűlésről, amelyen a csatolt területek minden városa képviseltette magát. A regábeli kereskedők — akik pedig nem szenvednek a hírek szerint olyan súlyosan az adópréstől, mint a csatolt területek kereskedői — a spekulatív törvény elleni tiltakozásuknak oly módon adtak kifejezést, hogy országsszerte demonstratív sztrájkot rendeztek. Ilyen előzmények után érkezett le a spekulatív törvény végrehajtási utasítása Nagyváradra. Megkapta a törvénytörvény és a rendőrség is. A rendőrségen megalakult az ellenőrző osztag, amelynek Dancu kapitány a vezetője.

A kereskedők érthető izgalommal tekintenek az események elé, hogy vajjon a nagyvárad ellenőrző bizottság is olyan tulszigoru lesz, mint más városban.

Dancu kapitány tegnap a „Nagyvárad” munkatársának nyilatkozott az ellenőrző bizottság munkájáról. A megnyugtató nyilatkozat a következő:

— Én már vezettem egy ízben az árellenőrző osztagot — mondta Dancu — tudom mi kell elsősorban ehhez a munkához: jó akarat és megértés. Ez részemről nem hiányzik, mindenkiel szemben a legteljesebb szigorral fogom alkalmazni a törvényt, de azt is megígérem, hogy sem tölem, sem embereimtől semmiféle zaklatási tendenció nem fog kiindulni.

— Már most tudtára adom a kereskedőknek a „Nagyvárad” útján, hogy számláikat szedjék rendbe, az árakat fűgesszék ki, hogy az ellenőrzés könnyen menjen. Minden árról kell hogy számla legyen.

— A törvényben előírt haszonkiskereskedőknél 30, nagykereskedőknél 20 százalék.

Ez a haszon a termelőtől a fogyasztóig értendő, vagyis, ha egy kereskedő árut kap például külföldről, a beszerzési árból kell számítani a 30, illetve 20 százalék hasznot, azután szabad csak hozzáadni a költségeket, vámjait.

Dancu kapitány jóhiszeműségét nincs okunk kétségbevonni. A magunk részéről éberren fogjuk figyelni az ellenőrző bizottság működését, amelyre — reméljük — nem lesz semmi panasz.

Tájékoztató az augusztusi bérnegyedre

Az augusztusi bérnegyed alkalmából a Háztulajdonosok Szövetsége tagjait jogaik és kötelezettségeik tekintetében a következőkben tájékoztatjuk:

I. A bér megállapítása. Az új lakásbérleti törvény az összes szerződések érvényét egy évi időtartamra, tehát 1924 május hó 6-ig meghosszabbítja. A lakások évi bérét a törvény, az alább említett kivételektől eltekintve, az 1916. évi bér háromszorosában, a kisiparosok, kézművesek, dohány és bégáruhárok, fogyasztási szövetkezetek és népbankok üzlethelyiségei évi bérét ugyancsak az 1916. évi bér négyszeresében, a többi üzleti helyiségek, termény és áruaktárak évi bérét pedig az 1916. évi bér kétszeresében állapítja meg, úgy, hogy ezek a bérek leuban értendők és a bér semmi esetben sem lehet kevesebb az 1922. évben már fizetett bérnél.

Meghosszabbítottak az albérleti szerződések is, úgy azonban, hogy a butorozatlanul kiadott helyiségek bére egészben, a butorozottan bérbeadott helyiségek bérei pedig felerészben illetik meg a tulajdonost. A korábbi törvények azon rendelkezése, mely a törvény által megszabott bérnél magasabb bér szedését tiltotta és büntetéssel sújtotta, hatályon kívül helyeztetett.

A bér felemelésére vonatkozólag ismertett rendelkezések kiterjednek a korábbi törvények hatálya alatt megkötött azokra a bérleti szerződések-re is, melyek 1924 május 1 után járnak le. A törvény hatálya alatt akár szabad megegyezés, akár erőhatalom útján megüriülő lakások a tulajdonos szabad rendelkezései alá kerülnek.

II. A mellékdíjak. A fentiekben megszabott béreken felül a bérletet terhelik a vízvezetési, csatornázási, kéményseprési, szeméthordási és egyéb mellékdíjak. A folyó évi augusztus 1-től kezdődőleg megszűnnek a vízdíj tekintetében a fizetett lakberek arányában fennállott progresszív fizetési kulcsok és a vízdíj a lakberek összegére tekintet nélkül, minden esetben 12 százalékban lett megállapítva. Csatornázási díj fejében ugyancsak bármily összegű lakbér után 8 százalék fizetendő. Ezeket felül fizetendő minden egyes fürdőszoba és illetve a fürdőkád után 200 lei, a vízöblítéses klozet vagy pissoar után 80 lei. Külön csap után 40 lei. A többi mellékdíjak százaléka számai nem állapíthatók meg, ezek a házában lévő lakások száma, a lakások nagysága, vagy a fizetett bérek arányában osztandók meg.

III. A háztulajdonos kilakoltatási joga. A korábbi törvénynek ezen jogra vonatkozó rendelkezései azzal a módosítással tartattak fenn, hogy a törvény megadja mindazon tulajdonosnak, aki házáat 1923 március 23-áig szerezte, azt a jogot, hogy a törvényben foglalt feltételek mellett a saját házába

beköltözködését igényelhesse, de viszont megtette azt a különbséget, melynek alapját a lakásnak 1914 év előtt szerzése képezte és ennek folmá nyaként a kilakoltatás alól mentesített személyek foglalkozások az 1914 év előtti tulajdonosokkal szemben is mentesítve lettek a kilakoltatás igényével szemben.

IV. A rögtöni hatályu felmondás esetei. Ezzel ben a városi lakásbérleti szabályrendelet indoklása továbbra is hatályukban fennmaradnak, azok körét még a jelen törvény ki is terjesztette. Ha ugyanis bebizonyul, hogy a bérlet az albérlet egyetértésben a háztulajdonos előtt elrejtve, a albérleti összeget, úgy mindketten elvesztik szükre biztosított egy évi bérviszony meghozatási kedvezményt, vagyis tehát kilakoltatják. Ugyancsak a törvény szerint a bérlet terhelő bérlemény karbantartási kötelezettsége és ha e elmulasztja, úgy ennek bírói megállapítása után bérletből kimozditható. Továbbá, ha a bérlet a bérletet pontosan nem fizeti és ebben a tényben bírói gyakorlat által megkövetelt szándékos mulasztás, vagy nagyfokú gondatlanság ismérvei fellelhetők, ha a bérletet szerződésellenesen használja, bérbeadó, vagy bérletársa nyugalmát jelentősen mérvben zavarja, továbbá testisértés, személyi vagy nyomonbiztonság veszélyeztetése esetében a bérbeadó a bérletet rögtöni hatályu felmondással egyetértésben a közeli bérnegyed első napjára felmondhatja. A felmondás azonban csak a most említett sértések cselekmény tudomására jutásától számított 30 napon belül eszközölhető és ugyanezen határidő leteltétől után érvényesítendő. Ugyancsak a rögtöni hatályu felmondással élhet a tulajdonos a bérlet jogosulatlan albérbeadása, vagy átruházása esetében azzal a különbséggel, hogy a felmondás per megindítás nyolc napon belül eszközölendő.

A Nagyvárad Háztulajdonosok Szövetsége ügyeleteiben: Dr. L. A. Aurél elnök, dr. L. E. Zsigmond titkár.

* A Félix-fürdő melletti Bihar vendéglőben naponta Horváth Jancsi zenél és játszik. Olcsó konyha, kitűnő magyar borok. Pontos kiszolgálás.

* Hölgyek érdeke felkeresni Rimóczy utcán Kertész Reklám női divat üzlet, selyem, vászon-üzletét, mert ott árak olcsóbbak, mint bárhol.

Ifj. Erdős Albin

uri szabó csakis elsőrendű angol anyagból dolgozik. — Divat kelméi kizárólagosak.

Rákóczi-ut 7. Telephon 634

„DORIAN” FILMSZÍNHÁZ

21

Szombat

22

Vasárnap

SUMURUN

Rendezte: LUBITSCH ERNŐ. — A főszerepben:

Pola Negri Harry Liedtke
Paul Wegener

Az idei szezon legnagyobb slágere!!
Dorian film.

Dorian film.

Aminiszter nem fogadta el Tilbure György lemondását

Legituk több ízben is, hogy Tilbure György tanfelügyelőt, akinek kulturális működését román szempontból, az érdekességére fűződik, súlyos jogtalanság érte a minisiterium részéről. Tilburét, aki kifogástalul töltötte be hivatását, áthelyezték Nagyváradra Besszarábiába. Noha az áthelyezésről előíratot nem kapta kézhez a tanfelügyelő, mégis már ennek a ténye is annyira sértette a nézetét, hogy állásáról lemondott és ezzel mintegy dokumentálni akarta lemondását. Már akkor, amidőn a lemondásról hírt jeleztük, hogy Angelescu miniszter ezt a lemondást alkalmasint nem fogja tudomásul venni.

gy is történt. Értesülésünk szerint a miniszter — a közoktatásügyi vezérigazgatók tanácsát követően — úgy döntött, hogy a lemondást nem fogadja el. Mindezt Tilbure lemondása szoros összefüggésben állított áthelyezésével és mert ilyen körülmények mellett a jelenleginél magasabb minisiteri állást sem akarta elfogadni a regátum, valószínű, hogy a miniszter elállt az áthelyezés gondolatától is és azzal, hogy a lemondást nem fogadta el, más megoldást keres. Tilburéval. Értesülésünk szerint a tanfelügyelőt egy magasabb állás betöltésére szándékozik ki. Amennyiben ez a szóban forgó új állás nem Nagyváradon volna, úgy Tilbure rábra is ragaszkodik lemondásához, miután hajlandó Nagyváradot elhagyni.

ulzott hírek a sajtó válságáról

A nyomdászok bérmozgalma óta a közönség körében a sajtó súlyos válságáról beszélnek. Azt rebesgetik, hogy egy napra 4 lei lesz, hogy a lapok a terjedelmüket felére redukálják és sok sajtóorgánus meg fog szünni.

Kétségtelen, hogy az erdélyi sajtó igen kritikus helyzetben van. Két tényező támadja meg a sajtó existenciális bázisát. Az egyik: a papirdrágaság, a másik a nyomdászok bérmozgalma.

Az újságpapír ára állandóan emelkedő tendenciát mutat. A laikus olvasó is észre vette, hogy a lapok mostanában vagy nem simított papíron, vagy nagyobb formátumú papíron jelennek meg. Ez mindig a hiányosság jele, olyan ez, mintha valaki éjszaka frakkban jár, aminek egyedül az oka, hogy nincs más ruhája. A lapok a finom papíron való nyomása az újságpapír hiányát jelenti és mikor valamiből hiányzik, az mindig a drágulás előhírnöke. Ma Erdélyben abszolút újságpapírhiány honol, a lapok hallatlan erőfeszítést tesznek ki, hogy a mindennapi papírszükségletüket beszerezzék. Ez persze roppant drágítja a papírt, mert végső szükség esetén a lapkiadók borsos áron is megveszik a felhajtott papírkészletet. A papírpapírból vékonyan jön ki az új gyártmány, a külföldi papíroson pedig különként 2 és fél lei vám van. Szakemberek szerint a papír ára előreláthatólag emelkedni fog most, ha a kormány energikusan nem szít a bajon.

A nyomdai munkások béremelése szintén rendkívüli teherrel sújtja a lapokat. A nyomdászok 100%-os béremelést követelnek és egyéb szokatlan feltételeket akarok keresztülvinni a munkaadóknál. A harc áll és a tárgyalások e percben kilátástalanok, mert a két fél között igen nagy a differenciák. A követelések teljesítése az egész nyomdaipart döntően katasztrófába küldözik, különösen pusztító hatással volna a sajtóra. De akárhogy végződik a harc, bizonyos, hogy a sajtó ismét igen lényeges megterheléssel fog belőle kikerülni.

Azok a hírek tehát, amiket most a közönség körében a sajtó válságáról beszélnek, nem éppen ok nélkül vetődtek fel. De azért azt hisszük, mégis túlságosan pesszi-

misztikusak. Az a sajtó, amelynek erős gyökerei vannak a közönségben, feltétlenül megtalálja a módját annak, hogy diadalmasan nézzen szembe a várható nehézségekkel. Nincs okunk kétségbeesni a sajtó sorsa felett. Meg fogjuk keresni azokat az eszközöket, amellyel az új súlyos terheket összhangba hozzuk azokkal az igényekkel, amiket a publikummal szemben támaszthatunk. A „Nagyvárad” és a „Nagyvárad Estilap” is, e két kipróbált, népszerű, minden tekintetben megalapozott és közbizalomtól táplálkozó sajtóorgánus nyugodtan néz szembe a papirdrágaság és a bérmozgalom okozta krízissel. A sötétben túlzott hírek nem ok nélkül születtek, a sajtó csak ugyan nagy küzdelmek előtt áll, de a szilárdan megalapozott napilapok existenciáját mindez megintatni nem fogja. A lapok árának megduplázásáról, vagy a lapterjedelem felére való leszállításáról pedig szó sincs.

A magyar külügyminiszter nyilatkozata a külföldi sajtónak

A magyar jegybank felállításával
foglalkoznak Budapesten

A római Idea Nazionale-nak Daruváry magyar külügyminiszter nyilatkozatot adott, amiben többek között ez áll:

— Ha a múltban is olyan konciliáns, körültekintő olasz kormánnyal lett volna dolga Magyarországnak, mint a jelenben, akkor a magyar külpolitika, s a belső magyar viszonyok is egészen másképp alakultak volna, mint ahogyan most festenek. Magyarország mindenestre a béke elemét fogja és akarja képviselni Európában. Megértjük, hogy nincs más hátra egyelőre a mi számunkra, mint beletörődnünk legyőzött helyzetünkbe.

Budapestről jelentik: Gömbös Gyula kezdeményezésére az egységes párt közgazdasági bizottsága élénken foglalkozott az ideai gabona-exporttal és ezzel kapcsolatban a valutajavitással is. Gömbös Gyula jegybank alapítását kezdeményezte a gabona-export valutáiból. Kállay pénzügyminiszter kijelentette, hogy ha az aranykötvényeket elhelyezhetné a magyar társadalomban, úgy azonnal hozzálatna a jegybank alapításához. A kérdéssel egyébként a holnapi minisztertanács foglalkozik.

Felmentették a Maderspach- összeesküvés vádlottjait

Évekkel ezelőtt, az akkoriban egymást követő összeesküvés pörök sorozatában is fokozott szenzációt keltett a Maderspach-testvérek büntülge. Maderspachékat Krassó-Szörény megyei birtokukon összeesküvés gyanúja miatt a sziguranca detektívjei le akarták tartóztatni, mert kastélyukban nagyobb mennyiségű lőszert tartogattak. Az egyik Maderspachnak sikerült elmenekülnie, miközben az elfogatására kirendelt detektívét súlyosan megsebesítette. A másik Maderspachot elfogták.

Több mint két évig tartotta fogva a hadbíróság Maderspach Jánost s több az összeesküvés gyanúja belekeveredett jóbarátját, ismerőseit a két dugazdag földbirtokosnak.

Az állítólagos összeesküvés ügyében tegnap mondott ítéletet a nagyszebeni hadbíróság.

Izgalmas tanúhallgatások, szembesítések s a vád és védbeszédek elhangzása után késő éjszakai órákban hirdette ki Visan ezredes hadbírószági elnök az ítéletet. Eszerint az óriási port vert bűntény külföldre távozott vádlottait jelképesen 10–20 évi börtönbüntetéssel sújtották, míg az ország területén tartózkodó vádlottakat: Maderspach Jánost, dr. Riebl Ármint és Flóréát a hadbíróság felmentette.

A vádló katonai ügyész az ítéletet megelégedett.

* Harisnyák, keztyűk, gyermektrikók legolcsóbban Blumnál Körösparton.

Meghalt a Tisza-pör főnyomozója Nagyváradon

A Kálvária-utca 20-as számú házában gyászlobogó leng. A földszinti bejárón fekete drapéria: itt lakott Paksy János, a híres budapesti detektív, a Tisza-pör főnyomozója, akinek jelentékeny szerepe volt a legnagyobb magyar politikai perben. A drapéria előtt gyászhuszár silbakol s az ajtófélfán feketeszegélyes partitúra tartalmazza kispaksi Paksy János magántisztviselő 37 éves korában való korai elhunytát.

Paksy János másfél éve költözött le Nagyváradra, itt megházasodott és mozgalmas múlt után, csöndes és szorgalmas tisztviselőként az Ökonómia részvénytársaságban dolgozott. Nem járt sehova, politikáról nem beszélt senkivel s mert eredetileg nagyváradai származású, a hatóságok se háborgatták. Csak a családjának élt Paksy János magántisztviselő, míg gyilkos betegség támadta meg, amely orvul teperte le a hatalmas természetű, erős fizikumu embert és néhány nap alatt végzett vele.

A halottas házban a detektív öccse beszél az utolsó napokról:

— Influenzája volt ezelőtt hat héttel, amelyből egy-kettőre felépült. Ekkor tüdőgyulladást kapott. Ezt is kiheverte. Már hivatalába járt, amikor fejfájásról kezdett panaszkodni. Azt hittük, gyenge a betegség következtében. Egy hete lehet: hazajött, erős fájdalomról panaszkodott és többször elájult. Az orvos homlok mögötti genyvesedést állapított meg, feilékeléssel próbálták segíteni. Nehéz operációt állott ki, mely után tüdőgyulladás és genyvereség lépett fel. Irtózatossal haláltusa után tegnap este kiszenvedett.

Felemlítettük Paksy politikai szerepét. A lapok sokat foglalkoztak annak idején vele. Ő volt az, aki felfedezte a Bálóné féle emlékkönyvet, amelybe a Tisza gyilkosság előtt hárman jegyezték be a nevüket egymás mellett: Kéri Pál, Fényes László, Friedrich István. A felfedezés idején Kéri és Fényes rabok voltak. Friedrich miniszterelnök. A vád hangsúlyozta, hogy a gyilkosság gondolata Bálóné vendéglőjében érlelődött. Paksyt azzal gyanúsították, hogy Friedrich ellenesei bérelték fel és maga hamisította az aláírásokat.

— Nekem, — mondotta Paksy János öccse, — négyszer beszélt összesen erről a dologról. S a másik szoba felé int, ahonnan átható szag tör elő a meleg juliusi délutánon. Paksy János ott fekszik mélyfekvéren, felravatalozva.

Nem igaz, hogy hamisított, a névbejegyzéseket hites írásszakértők is igazolták. Bátyámat hamis vádlomásokra akarták kényszeríteni, amelyek ártatlanokat kompromittáltak volna és főállású embereket mentett volna ki.

Ő nem volt erre hajlandó, ellent állott a kísérleteknek. Ezért Friedrich nyugdíjazta. Paksy János csak Pesten maradt és más időkre várt. Ellenesei és azok, akik félték tőle, azonban megtudták, hogy

rendkívül értékes adatokat birtokol, amelyek világosságot deríthetnek ebben a monumentális gyilkossági pörben. Előbb megfenyegették, majd rövidesen menekülnie kellett, mert el akarták tenni láb alól.

Ekkor és ezek miatt jött vissza Nagyváradra.

Megkérdeztük Paksy Viktort, hogy nem-e tartja valószínűnek, hogy detektív bátyja olyan feljegyzéseket hagyott hátra, amelyek őszintén feltárnak mindent, amit sikerült megtudnia. Nem valószínűtlen, hogy ezek a nagyváradai feljegyzések tisztá képet nyújthatnak és világgraszoló érdekeségük. Paksy nyomozói szerepénél fogva

tudhatta a való igazságot, tudhatta, hogy ki volt az, vagy kik voltak azok, akik a gyászos emlékü októberi délután a Tisza István szívéért golyóval egy országot sebeztek halálosan.

— Szegény bányám, — mondotta az ifjabbik Paksy, — hagyott hátra írásokat. Mik foglaltatnak ezekben, nem tudom. Ezek az órák nem is alkalmasak arra, hogy megtudjam. A szobában, melyben az íróasztal van, ott fekszik ideggörcsökben a szerencsétlen fiatal asszony...

(bl)

„Isten és ember előtt, felelősek vagyunk“

Bartos Irénke édesapja levelet írt leánya haláláról

Bartos Sándortól, az elhunyt Bartos Irénke édesapjától a következő levelet kaptuk:

Tekintetes Főszerkesztő úr!

Mély tisztelettel kérem, kegyeskedjék nyilatkozatomnak lapjában helyt adni.

A 17-iki és 18-iki napilapok leányom Bartos Irén halálát oly híresztelésbe állították be, mintha annak feleségem lett volna okozója. Tudom, hogy ezen közlemény a lapokban irántam, különösen feleségem iránti ellenszenv megnyilvánulása volt rokonságom, különösen pedig első anyósom részéről és ezeknek alapján vetették fel a kiküldött újságíró urak a részleteket. Tudom, hogy jelen nyilatkozatommal a megtörténtet meg nem történné nem tehetem, a helytelenül megírt részletek már azóta más országok lapjaiba is belekerültek és feleségemnek csak azért, mert a mostoha anyja jellegzetes nevet viseli, szenvednie és tűrnie kell az átkok özönét, fűszerezve a gyilkos anyja rettenetes vádjával.

A boldogult 13 éves Irén leányom, mint sok más gyermek, rakoncátlan volt, éppen ezért feleségemnek szülői kötelessége volt őt megfenyíteni, amely fenytés azonban az észszerűséget soha sem léptetül, aszerint, amint a gyermek megérdemelte.

De kérdem, hol van a szülő, ki gyermekét érdemlegesen nem bünteti, vagy nem jutalmazza? Mert Irénke is nemcsak rossz, de jó is volt, mostoha anyja is nemcsak büntette, hanem jutalmazta is és minden ellenkező híresztelés rosszakaratu hazugság.

Hogy feleségem a gyermekeket szereti, bizonyítja az is, hogy nyolc évig tartottunk egy lelences gyermeket és soha nem panaszkodott és nem vágyott el házamtól a gyermek.

Irénke betegségről nem panaszkodott, a haláleset napján is vigkedélyű, sőt rakoncátlan volt, incselkedett kis hugával. Vilmával, este 8 óra tájt lett hirtelen rosszul és mintegy 45 perc alatt meghalt. Feleségem mihielyt látta, hogy a gyermeknek baja van, azonnal orvosért küldött, de már nem lehetett rajta segíteni. De hisz nem az első eset az, hogy oly hamar beáll a halál, nemcsak gyermeknél, hanem felnőttnél is.

Feleségem ártatlanságát megállapították a boncolást végző orvos urak és a hatósági közegek, és akik azt terjesztik rólam, hogy az orvos urakat, valamint a hatósági közegeket lefizettem, ez uton is figyelmeztetem, hogy saját érdekükben óvakodjanak ezt a hazugságot terjeszteni, mert ennek megtorlása törvényes következményeket von maga után. Ugyancsak mindazokat, kik saját, vagy feleségem testi épsége ellen szándékoznak bármit is megkísérlni, figyelmeztetem, — a következő ményeket tulajdonítsák maguknak.

Mert tudniok kell, hogy mindenért a törvény és Isten előtt vagyunk felelősek, nem pedig a félrevezett néptömeg ítélőéhez tartozunk.

És elvégre nekem édes gyermekem lévén a megboldogult, jobban teszik, ha dalmamban reám és feleségemre ily szégyenletes eljárást nem zúdítanak, gondoljon minden szülő saját gyermekére és gondoljon hasonló sorsra.

Szivességét köszönve a Főszerkesztő úrnak, maradok kiváló tisztelője.

Oradea-Mare, 19/7—1923.

Bartos Sándor

Komplikációk Tatu tanácsos visszahelyezése körül

Mangra főügyész nyilatkozata

Mint megírtuk, a belügyminiszter dr. Tatu Miklós gazdasági tanácsost, aki egy fegyelmi ügyből kifolyólag fel volt függesztve, visszahelyezte állásába. A visszahelyezésről szóló végzés már meg is érkezett Peter Julian prefektushoz, a miniszteri leirat azonban nem közli a visszahelyezés módjait és nem intézkedik Jónás Deméter, a közben szintén királyi dekrétummal kinevezett gazdasági tanácsos szerepére vonatkozólag.

Munkatársunk ebben az ügyben beszélt dr. Mangra Deméter főügyésszel, aki a helyzetet a következőkben világítja meg:

— Bár kétségtelen, hogy a visszahelyezés megtörtént, Tatu tanácsos hivatalba lépése rendkívül komplikált s nem ugyanaz az eset, ami az enyém volt. Nem pandant ugyanis azért, mert az a királyi dekrétum, amely annak idején helyembe más főügyészt helyezett, egyúttal engem elmozdított.

Jónás Deméter kinevezése azonban egy meg nem üreseedt állásra történt s királyi dekrétum utótte tényleges tisztviselővé.

Most a belügyminiszter Tatu felebbezése folytán elrendelte a visszahelyezést, de nem intézkedik az új tisztviselő sorsáról. A helyzet tehát annyira komplikált, hogy okvetlen meg kell várni, amíg Jónás Deméterre vonatkozólag külön intézkedés nem történik.

Dr. Vostinár főjegyző, helyettes polgármesternek a véleménye egyezik a főügyészével. Mindaddig tehát, míg a prefektus intervenciójára meg nem érkezik a tiszta helyzetet teremtő miniszteri rendelkezés, marad minden a régiben.

Ötvennégy házat bontanak le Váradvelencén

Ha végigutazunk Erdély városain, megállapíthatjuk, hogy azokban az építkezés már megindult és igen szép tempóban halad, a megrongálódott házak renoválásán meg éppen túl is vannak a legtöbb helyen. A régi királyságban nincs olyan város, amelynek minden utcájában ne épülne két-három új ház, sőt palota. Szomorú, hogy éppen Nagyvárad az a hely, ahol az építkezés teljesen stagnál. Nagyrián lehet csak építőálványokat látni a házak körül, de legtöbb helyen csak éppen átmeszlik a házak utcai frontját. Építkezésről pedig szó sincsen.

Éppen ezért szomorúan kell megállapítanunk, hogy Nagyváradon a lebontandó és renoválendő házak száma egyre nő. A rendes tavaszi házvizsgálatnak az idén nagyon szomorú eredménye van.

A napokban készült el a jelentésével Costa Nesztor városi kerületi felügyelő, aki a tavaszi ellenőrzés során megállapította, hogy a váradvelencei kerületben ötvennégy ház lebontása közegészségügyi és közbiztonsági szempontból feltétlenül szükséges.

Ezenkívül — a megállapítás szerint — hatvanegy ház szorult alapos renoválásra, hogy lakható legyen.

Ruhavászon, lüster, tennia és nyári öltönyt szövet különlegességet legolcsóbban SZÉKELY posztóáruházában, Strada Avram Iancu (Kossuth)-utca 5. szám szerezhetők be. Fenti cég belsőruhákban szintén elismert specialista.

Bankóragasztó műhely

Kaptuk az alábbi levelet: Tisztelt Szerkesztő úr! Nyugalmazott tanácsos vagyok; de senkinek a világon tanácsot nem adok, mert magam is tanácsot állok az élet forgatagában és a mármár képtelen drágaságban. De ha kérsz valaki tanácsot, első tanácsom az volna, hogy ne fizessen érte, mert ami a tanács, holnap már verem lehet. Hiem magamnak bátran tanácsolhatok, me nem jó: senki sem vonhat felelősségre. S minekutána 300 lei nyugdíjamból harmadmagammal csak úgy tudok megélni, ha folyton tanácsot tartok pénzügykérdésekben, hogy mit lehet még edni, vagy kitől valamit keresni: nyilvánlag, hogy gondolataimban minden kép és képtelen pénzkereseti forrás és eszköz megfordul. Igaz, ha ehelyett a tárcában forognának százasok és ezresek: sokkal jobb volna rám is, a rangomra is, mert akkor valóban nyugalomban lehetnék. Na sosi méltóságom; sajnos azonban a tárcámban csak 1—2 leiesek kongarok, csak nagyritkán a nagyobb értékek. Ként fűzve tovább a gondolatokat: állok az 1—2 leies gárda szerény legényei előtt és szomorúan állapítom meg, hogy szegény legények ők is, leromlott ruhácskáikban és legnagyobb részük nyíra koldusbotra jutott már, hogy cikis irántunk fuldokló nyugdíjasok iránt alacsony szinten szeretettel járják még a kegyetlen élet útját, ellenkező esetben régebb bujdokoltak volna világtalan világga.

Különös gúny a sorsból, hogy a szegény kis fáradt, rongyos és sovány lényekat nekünk kell elfogadható konténerbe öltöztetni, hogy elfogadják tőlünk. Nekik rongyos, ruhátlan éhező pályatársainak, kiknek szó nélkül kell magunkat fogadni az árvákat, ha nagyobb testjük értékéből visszafizetnek; de tőlünk mindenki visszautasítja, ha nincsenek megragasztva.

A napokban egész rámát kellett alkalmaznom egy ilyen haldokló 2 leies anyyra rojtosak voltak szélei s minekutána beiseje is szív és tüdőgyengéssé szenvedett: még keresztikötést írtam, rizeltem reá, hogy nálam ne muladjon. Ekkor támadt az az ötletem, hogy bankóragasztó műhelyt nyitok. Régebben ilyen ötleteket pokoli gondolatnak tekintették. Ma már nincs kedély. Elvégre annyi rossz bankjegy van az ötszázaz, ami már úripénz, hogy lehetne valami üzletet csinálni belőle saját tőke nélkül egyenlőre, később ha fellendül: cse forgalom útján. Képzetelemben ugyas polcaimon kötegekben fognak állani megragasztott 1—2—5—20—100 leiesek a beteg csomagokra nem kell majd várakozni, nem kell bizalmat hitelezni: azonnal ki lesznek cserélve.

A ragasztásban, hiánypótlásban, darabban koválygó bankjegyek párosításában már van némi gyakorlatom. A napokban rendkívül hiányos, rongyos gyöngye testalkatu 5 leiest gyógyítottam meg tervszerű eljárásommal. Hiányságát, mely egyik sarkának nagy részétátongott hasonlószerű papírral pótolta és miután gyógymódomban valódi gummárábikumot használok, oly dőlceg péllé lett belőle, hogy felületes tekintetre örömtam esetleges alapos vizsgálatlól, de oszerencsés vagyok én minden tekintetbe hogy „slágra” sikerült! Egy poharvettem pont 5 lei volt. De mikor hoztam, akkor vettem észre, hogy a pohár pont repedt volt! Nohát ez az épeckem. Akkor féltem tőle, hogy nem fogadják el a pénzem, most kirom nevémet, hogy visszaveszem szívesen pohárért mert, ez reménytelen, az 5 leie pedig még mindég reméuyteljes állapotban van és nagyon sok olyan üzletet tudok, ahol a pénztáros kisasszony sötétben ül.

Ez a kis epizód tehát nem kedvetlenit. Sőt, ösztönöz arra, hogy felajánjam a közönségnek szolgálataimat. A tarifát és címet itt közlöm:

1 leies ragasztása, vasalása	26% díjért
2 leiesek gyógykezelése, rámozása	20% "
5 leiesek simítása, ragaszt. pótlása	10% "
20 leiesek talpraállítása, nádalása	8% "
100 leiesek göngéd, szakszerű kezelése	5% "

Nagyvárad, 1923. VI. 15.

Tisztelettel

Tóth tanácsos.

Aki a rendőrprefektus ellenére alkalmaz karhatalmat

Buzási István vasutas, aki a CFR alkalmazásában segélykocsivezetést lát el, évek óta békében lakott a Bihar megyei és Nagyváradai Nőegylet Árvaház-utca 2. sz. alatti házában. Vele egy háztartásban lakott özvegy Filáné, aki a múlt év novemberében elhunyt. Filáné halálakor a lakáshoz vatal két szobát, konyhát, mellékhelyiséget Buzási Istvánnak hagyott, egy szobát pedig egy Chira Paufil nevű poliklinikai alkalmazottnak utalt ki, akit ezelőtt Király Pálnak hívtak. Chiráról Buzásiék úgy tudták, hogy a Rákóczi-út 25., Szent János-u. 47. és Francia-sor 18. sz. alatt is volt lakása, amit pénzért értékesített. Különösnek találták tehát, hogy Chira Paufil egy szép napon azzal az igénnyel lépett fel, hogy számára régi lakásukat adják át.

Több mint fél évig húzódó pörlekedés eredményeként Dobos Constantia elnöklésével a lakásbíróság úgy határozott, hogy Chirának és Buzásinak tényleg meg kell cserélniök lakásukat. A határozat azonban, tekintve, hogy Buzási ügyvédje dr. Triff Titusz útján felülvizsgálati kérelmet nyújtott be, a kilakoltatást nem rendelte el. Triff Titusz ezenfelül fölkereste Catana rendőrprefektust, aki kijelentette, hogy a felülvizsgálati kérelem elintézéséig Buzási nyugodtan maradhat lakásában.

Annál nagyobb volt Buzási meglepetése, mikor a rendőrprefektus kijelentésétől megnyugodva este lakására tért s ott a rendőrség közegei karhatalommal kirakták bútorait a szabad ég alá. Kinek rendelkezésére tudta Király-Chira Paufil a hatósági közbelépést igénybevenni a rendőrprefektus akarata ellenére, az mindeztideig titok.

Buzási előszakos kilakoltatásának keserűségét tetézte az, hogy éjjel a felhőszakadás csaknem valamennyi bútorát tönkretette. Az indokolatlan erőszakoskodás nem csak Buzásit keserítette el, de a vasutasok körében komoly mozgalom indult, hogy testületileg kérjenek elégtételt a Buzásin sérelmet, amit egy közalkalmazottal szemben követtek el.

NAP ÉS ESŐERNYŐT

minden kivitelben készít

Első Erdélyi Ernyőipar

ROSENBERG TESTVEREK

NAGYVÁRAD, ZÖLDFÁ-U. 8.

KÉRJE ARAJÁNLATOT

6 leieses

Személy autók

a legolcsóbban bérelhetők minden irányban.

ANDRISKA ÉS ROSENBAUM
autó-garage

Str. Oalvin (Ritókák Zsigmond-u.) 15

Ugyanott autó és kerékpár gummi olcsón kapható. — Telefon 309 sz.

LIDONSAGOK

Mandl-mulató

A Mandl-mulató a Király-utcában volt s a magyar kabaré ősapja. Negyven nő és két férfi tagja volt a Mandl-mulatónak s a három férfi főszereplőt, Mandlt a konferensziét, a kupléénekest, a zsonglőrt s a női starokat játszotta el Sarkadi Aladár tegnap és tegnapelőtt este az Atlanticban. Egymaga képezte az egész mulatót s egykoron talán az eredeti műsor se sikerült jobban, mint amily harsogó derűtség fogadta a budapesti színész minden ötletét, mozdulatát.

A Mandl-mulató rég a múlté, a tagok, akik a legeképzettebbek régiekből rekrutálódtak, eltűntek újra a világ forgatagában, mint a vízen uszó ág-bogak, amit az örvény felszínre sodor egy percre. Gulyás Marcsa, a kitűnő népdal-énekesnő, ringó bölcső fölött éneklő legsikerültebb számai. Kéző öregségében szárazdadaként működik ugyancsak a Király-utcán.

A bonviván visszatért a rövidáruhoz, valószínű, hogy pocakja van és kis tüzetcskét is nyitott Miskolcon. Akit sorsa végleg ur, színészi pályára predesztinált: J a u l u s z Bácskai a dalhumorista, a vidék ma még vegetáló dohányfüstös, kopott ütött kabaréban éneklő egyre gyűrűlő publikum előtt a ramadrámt, Móricot és a Liba Tollaszt.

Sarkadi mulatójától hátratekinteni Mandlig éles kanyarulat és tetemes magasság, hegyi kilátó, ahonnan érdemes végigpillantani a magyar színészet messzire vezető útján, Filigran kuplékkal, nyulfarknyi jelenetekben igaz művészek uralják a dobogót és játszanak könnyedén ezek hangulatán. Amit csinálnak: öntudatos, ötvös munka, minden szótag a maga oktavján és minden mimika a kellő pillanatban. Mészáros Giza, Kökény Ilona, Harsányi Rezső és az újabbak is, Szűcs Nelly, Gonda, akik egy már kész iskolát fejlesztenek tovább. Aki látja őket, megérti a magyar globetrottert, ki kontinensek fővárosainak összeharangolása után áhítattal húzódik meg a kis magyar színházak zsöllein s a függöny felgördülését úgy várja, mint egy misztériumot, ami szent és imádatos, egyedül csak itt tudják neki elcellebrálni.

* A színajai konferencia. Bukarestből jelentik: A színajai konferenciának egyik érdekes és fontos programja lesz Albániának a kérelme a kisanatba való felvétele iránt. Ismét erősen tartja magát a hír, hogy az albán trónt Miklós román hercegnek ajánlja fel Albánia.

* Kinevezés. A belügyminiszter Kis Coriolánt községi aljegyzőül Telegdre, W a s m u n d s z k y Gyulát aljegyzőül Szakadatra kinevezte.

* Állami és vármegyei tisztviselők faellátása. Peter Julian vármegyei prefektus kezdeményezésére az állami és vármegyei tisztviselők olcsó tűzifához jutnak. Ez alkalomból az összeírás minden hivatalban tegnap történt meg. Az 1000 lei törzsfizetésen felül bíró tisztviselő 10 méter fát, az azon alul bírók 6 métert, a nőtlenek 4 méter tűzifát kapnak méterenként 170 leies árban, a hazaszállítás 20 leivel drágább. A bonkiutalást Aliquander Kálmán táblai jegyző végzi.

* A hőség Bukarestben. Bukarestből jelentik: A hőség egyre emelkedőben van. árnyékban 32.5 fok, napon 56 fok hőséget állapítottak meg. (Rador.)

* Átteleplethetők az idegek. A londoni nemzetközi sebészeti kongresszuson Grosset francia professzor érdekes előadást tartott az idegáttelpletekről. Munkája nagy feltűnést keltett. Az új felfedezés különösen fontos a háborúban szétroncsolt idegzetű katonák gyógyításánál. A kongresszus legközelebb 1926-ban Giordano tanár elnökletével ül össze.

* Lovassy Andor elbeszélése. A Nagyvárad vasárnapi számában Lovassy Andor új elbeszélését kezdjük közölni. Lovassy Andor ezuttal nyári dolgozatot írt, hogy úgy mondjuk, kánikulai regényt, amely azonban egyben a kisvárosi irodalmi mozgalmakat is találóan és ötletesen karikírozza.

* Négy pályázó a telegdi főszolgabírói állásra. Tegnap járt le a határideje a telegdi ujonnan alakított közigazgatási járás főszolgabírói tisztségének betöltésére hirdetett pályázatnak. A főszolgabírói állás főszolgabírói tisztségnek betöltésére János prefektusi titkár, Veres Béla szalon-tai jegyző, Popescu C. Aurél szalárdi delegált főszolgabíró és Popescu M. Aurél vármegyei főjegyző. Az állást a belügyminiszter a prefektus véleményező jelentése alapján tölti be. Amint értesülünk, legtöbb reménye a főszolgabírói állás elnyerésére Ille János prefektusi titkárnak van, aki kitűnő közigazgatási tisztviselő és távozásával a prefektura is lelkiismeretes, igazságos és pártatlan tisztviselőjét veszti el.

* Új doktor. Costa János, a nagyváradai jogásztársadalom szimpatikus tagja, az elmúlt napokban a kolozsvári egyetemen a doktorátusi vizsgát sikerrel letette és az egyetem rektorátusa őt doktorrá avatta.

* Léggöri zavar miatt szünetel a szikratáviró. Bukarestből jelentik: Léggöri zavarok miatt a szikratáviró a Páris és Bukarest közötti relációban szünetel. Emiatt úgy a külföldi hírek, mint a párisi tőzsde táviratok nagy késéssel érkeznek. (Rador.)

* Egy volt rendőrtiszt gyors és sikeres nvomozása. Az államrendőrség bünyügyi osztályának volt a főnöke éveken át Fluck Ferenc, akit az impériumváltás után elbocsátottak a szolgálatból. Fluck Ferenc most az Andrányi Károly és Fiacég tisztviselője. A kitűnő rendőrtisztnek most újból nyomozni valót adott a véletlen. A cég raktárából eltűnedezték különböző értékes áruk s Fluck Ferenc nyomozott az ügyben Kovács és Márk detektívekkel együtt. Pár nap alatt sikerült is a tolvajt egy fatalkorú alkalmazott személyében elfogni, valamint az orgazdát is. A kár több ezer lei.

* Felelemlik az amerikai bevándorlási kvótát. Newyorki táviratok szerint Reed szenátor ez év decemberében új bevándorlási törvényjavaslatot terjeszt a szenátus elé, amelyet ha elfogadnak, a jövő évben már kétszerannyi európai vándorolhat ki Amerikába, mint amennyit a régi bevándorlási törvény megenged.

* Országos állatorvos-kongresszus Kolozsváron. Augusztus 11-én Erdély összes állatorvosai országos kongresszusra gyűlnek össze Kolozsváron, ahol az állattenyésztés fellendítésének és az állategészségügy fokozott fejlesztésének feltételeit fogják megbeszélni. Az országos kongresszuson H a s a s Sándor megyei főállatorvos vezetésével részt vesz a megye és a város összes állatorvosa.

* Megtalálták az elmenekült Erhardt kapitány autóját. Münchenből jelentik: Azt az automobilt, amelyben Erhardt elmenekült, itt megtalálták. Ebből arra következtetnek, hogy Erhardt kapitány Münchenben tartózkodik.

* Zongoravizsga Margittán. Margittáról írja tudósítónk, hogy az elmúlt vasárnap ott kedves ünnepség keretében vizsgáztak le dr. Bartha Béláné tanítványai. A zongora-vizsgát meghallgatta Margitta előkelősége és azon szép sikert arattak Mann Margit, Klári, Bözsi és Ilus, Steiner Rózsi, Stern Annus és Hugó, Krausz Ági, Berger Böske, Kiss Rózsi, Feldmészter Viola, Horvát Sári, Szabó Mancsi, Rosenfeld Annus és Miklós.

* **Ujságírógyűlés.** Ma, szombaton este pontosan fél kilenc órakor az Erdélyi Ujságírószövetség nagyváradi csoportja a Nagyvárad szerkesztőségében gyűlést tart. A napirendre kerülő kérdések fontosságára való tekintettel mindenki pontosan jelenjen meg.

* **A nagyváradi Szent László szobor eltávolítása.** Mária királynő kolozsvári és tordai látogatása, Ady Endre zilahi tanárai és iskolája, gyermek szépségverseny. Erdély vulkánjai és még sok más pompás kép teszi szenzációsan érdekessé a Vasárnapi Ujság e heti számát. A szövegrész is gazdag, szórakoztató és változatos. Mindenütt kapható. Ára 10 lei.

* **Az evangélikus egyház Nőegylete** most vasárnap 11 órakor közgyűlést tart a templomudvorn levő tanácsteremben, melyre az egyleti tagok ez uton is meghívattak s melynek tárgya az egyház orgonája helyreállításának kérdése.

* **Eljegyzés.** Fehér Erzsit, Fehér Dezső szerkesztő leányát eljegyezte Neumann Károly kereskedő. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Tovább is szedik a hidvámdijakat.** Illetékes helyről értesülünk, hogy a hidvámdijak tekintettel arra, hogy azoknak szedésére a törvény és a megyének 1925. évi érvényes koncessziója jogot ad, tovább szedhetők.

* **Az A. A. C. Arad legjobb football csapata** lesz vasárnap a Makkabea vendége. Csapatában Arad legjobb játékosai játszanak. A Makkabea erősen készülődik a találkozásra és a váradi pályán a mai kitűnő formájára való tekintettel a győzelem reményével megy a küzdelembe. A mérkőzés előtt kerületi atletikai verseny lesz, amely tekintettel arra, hogy évek óta ezt először rendezzi meg a szövetség, különös érdeklődésre tarthat számot. Jegyek elővételben Lucullusnál és Weisz Jenő Zöldfa-utcai cipőüzletében válthatók.

* **Házasság.** Frenkel Annus és Balogh Géza f. hó 22-én, vasárnap d. u. 6 órakor tartják esküvőjüket a Szent László templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

* **Tönkre megy a halállomány.** A Körös halállománya, amely pedig olyan gazdag volt, egyre pusztul. Szakértő halászok arra hívták fel figyelmünket, azon a címen, hogy a Körösben szabad a halászat, suhancoz és utcagyerekek horgászással naponta sok száz apró halat fognak ki és mivel azt megfőzni sem lehet, egyszerűen eldobják. Ha ez így folyik tovább, érzékeny csapánás áll be a halállományban. Nagyon helyes volna, ha a rendőrség csak azoknak adna engedélyt halászatra, akik az apró halakat megkímélik és így nem pusztul majd el a halállomány.

* **Augusztus 12-én a színészek parkünnepélye.**

* **Megölt egy ágyugolyó egy gyermeket.** Barladból jelentik: A város egyik parkjában egy 15 centiméteres ágyugolyót talált egy kis gyerek. A lövedékkel játszani kezdett, mignem az ágyugolyó szörnyű detonáció közben felrobbant. A robbanás a kert sétányán történt és a légnyomás bezúzta az összes közeli házak ablakait. A felrobbant lövedék szilánkjai megölték a gyereket és megölt még két uriasszonyt. Több a parkban játszadozó gyermek kisebb-nagyobb sérülést szenvedett. (Rador.)

* **Cipész iparosok gyűlése.** Felhívjuk az Ipartestület kötelékébe tartozó összes cipésziparosok figyelmét, hogy a f. hó 22-én azaz vasárnap délelőtt 9 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó nagygyűlésen teljes számban és pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az Ipartestület Elnöksége.

* **Uj szénbányát fedeztek fel Eger közelében.** Egerből jelentik, hogy Hevesmegyében, Szarvaskőnél négyezernyolcszáz kalóriás, több mint háromezer éves fekete szénréteget találtak. A bányából naponta husz vagon szenet bányásznak.

* **Halálozás.** Kispaksi Paksy János magántisztviselő életének 37-ik évében, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése ma délelőtt 10 órakor lesz Kálvária-utca 20-ik számú gyászházból.

* **A vakok műkedvelő társulata** vasárnap, 22-én délután 6 órakor a Félix-fürdő nagytermében műkedvelő előadást tart, melyre a nagyérdemű közönséget tisztelettel meghívja a vakok társulata.

* **Sirköavatás.** Néhaj Grosszmann Bernát siremlékét vasárnap f. hó 22-én d. e. 11 órakor avatják fel a velencei izr. temetőben, miről az összes rokonokat, ismerősöket és jóbarátokat ezuton értesítünk.

— „Sumurun.“ Dorian Filmszínház. Világszenzáció.

— „Sumurun.“ Keleti mese. Pola Negri, Harry Liedtke, Wegener.

* **A mintaházaspár** című bohózatot adja elő ma este Tábori Emil és kitűnő társulata a Bonbonnierben. A teljesen új magán- és táncszámok és az ujonnan szerződtetett tagok egészítik ki a műsort. Itt említjük meg, hogy a nem mindennapos népszerűsége szert tett komikus, Zöldi Márton jutalomjátéka f. hó 25-én, szerdán este lesz megtartva új műsorral. Tekintettel a nagy érdeklődésre, jegyek már a mai naptól kezdve válthatók délután 5 órától 8-ig az Elite kávéházban és este a Bonbonnierben Zöldinél.

* **Éjjel 12 órakor** kezdődik a Tabarin Bonbonniere nagy ének- és táncműsora. Belépődíj nincs.

* **Ma, szombaton** jelenik meg az Ördög legújabb száma az alábbi érdekes tartalommal: Fred. A zsidó zenekritikus és az antiszemita énekesnő. Hogyan halt meg Hacker Béla orvosnövendék. A klastrom titka. Szatmáron nem lehet öngyilkos az ember. A galamb-utcai lázadás. Sport: A lecsuszott Nagyvárad. De hangban legálább megerősödünk. Ördög kabaré. Ördög pirulák. Szerkesztői posta stb. Egyes szám ára 6 lei. Kapható minden hirlap-árusnál.

* **Hinta . . . palinta . . .** Vajda Frigyes legszebb szonója, a „Kis Madmazelle“ szerzőjének legújabb műve. Kottája és minden más kotta is megkapható a Hegedűs Hirlapiroda zeneműosztályában.

— „Sumurun.“ Dorian Filmszínház. Néma-játék. Lubitsch Ernő rendezése. Dorian-film.

* **Az Ujságíró-nap** sikeréhez tombolatárgyak adományozásával a következők járultak hozzá: (Folytatás.) A Zsidó Leányegylet (Freund Bia és Kaufmann Margit) ivén: Vajda Testvérek 20 darab piperezappan, Weisz Kálmán kerti szék, Schwartz és Ullmann mandulaörlő, ifj. Ullmann Izidor és fia 5 doboz szardínia, Silbermann József és társa kendő, Áruforgalmi r.-t. labda, broschti, Wechsler A. és Társa 2 üveg cognac, Rózsa Rezső kefék, „Progress“ 3 kerti készlet, „Sabina“ gyógyszer-tár 7 piperecikk, Papirkereskedelmi r.-t. levélpapír, Mihály és Kandel 2 üveg konyak, Mihályi gyógyszer-tár 6 piperecikk, Harmati Márton konyak. Olvashatatlan: talpbőr, Feldheim testvérek 12 cipőkrém, Glücksmann és Farkas email lack. Élelmiszerek: Ajándékok: A nagyváradi husiparosok szakosztálya 4000 lei értékű nyershus és felvágott árut ajándékozott. Kemény Testvérek Nagyszalonta 23 kg. csemege felvágott, konzerv és szalámiáru. Steiner Viktor 30 kiló kenyér, 400 darab percc, „Erzsébet“ kenyérgyár 20 kiló kenyér, Ganz sütőde 20 kiló kenyér, Weisz Márton 300 darab sütemény, Dancse János 25 kg. kenyér, Stern Adolf 250 darab sütemény, Schmack István 200 darab sütemény, Jacobi Testvérek 30 kiló kenyér, Fröhlich János 2 da-

rab egész sonka, Raucher és Rakits-cég 100 darab sütemény, Novomeszky Imre 100 darab sütemény, Bártfai József egy torta, Japort Viktor 1 torta, Schlesinger-cég 1 torta, Hritz Antal egy torta, Berecz Vilmos 1. torta, Stepper és Petrovits színházi cukorkák, Eszes Sándor 1 torta, Bencz Gyula 1 torta, Temesvári sörraktár 2 hordó sör, Nagyváradi Sörgyár 2 hordó sör, Andrányi-cég 20 üveg pezsgő, Fortuna-cég (Freiberger és Kallós) 5 üveg pezsgő, Klór Antal 1 hordó bor, Bognár és Sznátó-cég 1 láda likőr és 20 liter bor. (Folytatjuk.)

* **Az izr. Nőegylet leányárvaházának** adakoztak: N. N. 50, Dengelegi Arminné 25, Róna Pál 30 lei, Krausz Ilona Nissel Nelli és társai gyermekszínelőadás jövedelméből 40. Held Kálmán gyermekei édes apjuk halála évfordulóján 100. Z. J. né 50 lei. A Schütz Albertné agnók ott-hona javára özv. Rosenthál Adolfiné férje halála évfordulóján 100 lei. N. N. a Nőegylet céljaira 50 lei. Az összes adományokat hálásan köszöni az Elnökség. Altmann nővérek gyümölcsöt adtak.

— „Sumurun.“ Dorian Filmszínház. Világszenzáció.

— „Sumurun.“ Keleti mese. Pola Negri, Harry Liedtke, Wegener.

* **Adakozás.** Az izr. hitközség fiúárvaháza részére: Váci Gyuláné és kis fia Elek halála alkalmából koszorúmegváltás címén Rónai Árpád és neje 50 leit és Balázs Jenő és neje 50 leit, Weinberger László 100 leit, Krausz Ilona és Anna, Nissel Nelli, Erdélyi Edit, Krámer Magda és Grosz Magda gyermekelőadás jövedelméből 40 leit adományoztak. Természetbeni adományokat Rosenzweig Lipót, Weiszlovits Emil, Schwartz Gyuláné, Mautner Ignác né küldtek. A zsidó aggokháza részére Feld Artur 100 leit, Frank Miksáné 20 leit, Mautner Ignác né vaját adományozott, mely adományokért hálás köszönetet mond a jótékony intézmények vezetősége.

Lasten Carl Konsul elhunytá alkalmából a cég tulajdonosa Lasten Christian úr, 500 leit az izr. Nőegyletnek és 500 leit a Leányárvaháznak adományozott, mely adományt hálásan köszöni az Izr. Nőegylet elnöksége.

* **150 lei egy Linon-kalap** fehér és színes, csak a „RITA“-ban, Teleky u. 24. sz.

* **Feledi Sándor ingatlanforgalmi ügynök** lakása Szaniszló-utca 63. Telefon 16-27. Található 1—3 óráig.

*Kamaralábelit babfőzőm
Minden cipész tudja!*

* **Olvasóinkat értesítjük,** hogy Székely Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruházban a szokott évad utáni nagy maradványok vásár megkezdődött, ahol egyes öltöngőszövetek és kisebb maradványok mélyen leszállított árban kiárulíttatnak.

— „Sumurun.“ Dorian Filmszínház. Néma-játék. Lubitsch Ernő rendezése. Dorian-film.

* **Hölgyek figyelmébe!** Hajnal és Rózsa vászon- és női-divat áruháza Vulkán József-út 1. (Nagy Sándor-utca) a vendéközönség figyelmébe ajánlja dúsan felszerelt finom árukészletét. Rumburgi len, és vászon damaszt ágy- és asztalneműt, 130 centi széles batiszt, 150 és 220 centi széles függöny és ágyterítő. Tuszor, Grenadin, Opál, Liberti és selyem batiszt, Zephirek, zsebkendők, harisnyák, zoknik és paplanokból nagy választék.

* **Folyó hó 11-től folytatódik 10 napig tartó** idényutáni olcsósági vásárt tart a Körösparti Áruház, rendkívül leszállított árakban.

* **Kedden, csütörtökön, pénteken** délelőtt 8—10-ig, délután 2—4-ig maradvány vásárt tart félárban a Körösparti Áruház.

* Ha gummi-óvszert vásárolunk, ne ogadjunk el mást, csak Ollát.

* Szépséghibáit tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt éleg utónyomok nélkül D. Sternberg felén kozmetikai intézetében Bémer-ér 3. I. emelet.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Szombat d. u.: Kis kadet, Somogyi Emmy vendégléptével, mérsékelt helyárrakkal.

Szombat este: Hazudik a muzsikászó, Somogyi Emmy felléptével.

Vasárnap d. u.: János vitéz, mérsékelt helyárrakkal.

Vasárnap este: Csárdáskirálynő, Somogyi Emmy és Sik Rezső felléptével, rendes helyárrakkal.

Hétfő: Pillangó kisasszony, opera, Márcus Ritta és Grozavescu, a wieni Volksopera tenoristájának felléptével, felemelt helyárrakkal.

SIK REZSŐ.

Igen fiatal ember voltam még, amikor elbucsuztam Váradtól. Nagy sikere volt, hallatlanul meleg este emléket vitte magával Budapestre. Vidéken is fővárosi színész volt Sik Rezső, aki azonban elvagyott a magyar művészetek Mekkájába. A pesti pódiumon is meglátták és észrevették őt, és elsősorokról, a debütől még telefonokat mondott az éjszakai tudósító: milyen öröm volt olvasni a váradi színész nevét a pesti lapokban. Mert Sik Rezső azok közé tartozik, akik váradiak maradtak, akiket számon tart és magának vall ez a nagy szerű város.

Azóta történt valami.

Embereket sodort ide és embereket tépett el a végzet. A Thália körüli harcokat elnyomta az ágyudörej, a pléhviharok elhalkultak és iszonyatos számum sorsokat pusztító erejében. Nevek tűntek fel és merültek el ismét, új arcokra, régi arcokra nőtt fátyol a feledés s az Idő póháló fonala. Sik Rezső hosszas távollét után tegnap visszaérkezett Nagyváradra és már fel lépett a nagyváradi színház deszkáin. Sik Rezső nem lett idegen az évek távollátán se távolodott el a fogadom, ha megkérdeznék egy kyereket, aki most nőtt ki a porból: ő is ismerné Sik Rezsőt, a színészt, Wallerstein főhadnagy legszigorubb generálisát. A kritikus megrójjá Élet színidőrekertort, hogy oly régen nem adott neki jelentést a mi kicsi és dédelgetett színpadunkon, a dédelgetett művész, bizonyára kénytelenségből, igazán sokat tartózkodott kulisszák mögött.

Tegnap — aránylag kis szerepben — a Gül-Baba című operettben lépett föl és itt bizonyosságot tett arról, hogy markáns drámai készsége mit se veszített erejéből. Szeretnők más szerepben is viszontlátni. Egyébként a tegnapi előadásnak közép pontjában Somogyi Emmy, ez a temperamentumos kolozsvári szubrett állott, aki Gábor diákot játszotta. Pintér Böske után nehéz feladat. Mégis Somogyi Emmy bemutatkozása megérdemelt, szép sikerrel járt. Igen rokonszenves megjelenés, pezsgő vidámság jellemzi játékát és kisteriedelmű — bár kellemes — hangjával is ügyesen bánik. A közönségnek tetszett és a zajos tapsok méltán jutottak ki Madasnak, Pogány Jankának, Pattantyusnak és Erényinek.

— Julius 26-ig kiadják a koncessziókat. Kolozsvárról jelentik: Somiescu ma délután ideérkezett s folytatja a Fekete-Róna-Janovics ügyben a vizsgálatot. Kijelentette, hogy július 26-ig feltétlen kiadják az összes koncessziókat.

— Szombati előadások. Ma délután és este a városban közkedve vált Somogyi Emmy fellépé-

sei teszik érdekessé a színre kerülő darabokat. Délután a Kis kadetban, este pedig a Hazudik a muzsikászóban mutatkozik be Somogyi Emmy. Mindkét darab többi szerepeit a társulat operettegyüttesétől fogjuk látni.

— Vasárnapi előadások. Vasárnap délután a legszébb daljátékok egyike, a János vitéz kerül színre mérsékelt helyárrakkal, este pedig a Csárdáskirálynő lesz a színház műsorán Somogyi Emmy vendégléptével és Sik Rezső fölléptével. Dacára e két kiváló vendég fölléptének, a helyárrak rendesek.

— Pillangó kisasszony. Hétfőn este ugyancsak Márcus Ritta és Grozavescu föllépésével Puccini legszébb operája, a Pillangó kisasszony kerül színre. Erre az előadásra már most meglehet váltani a jegyeket. E nagyszerű operában Márcus Ritta a címszerepet és Grozavescu Pincerton hadnagyot fogja énekelni Váradi karnagy dirigálása mellett.

— A jövő hét műsora. A színház jövő heti műsora éppen olyan gazdag és változatos lesz, mint az a főszezonban volt. A jövő hét műsorán ma már világhírű operaénekesek vendégszerepelnek színházunkban és pedig Athanasiu és Grozavescu. Majd a kolozsvári színház két népszerű tagja, Somogyi Emmy és Ekecs Ferenc lépnek fel, a hét végén pedig komoly próbák és hosszabb tanulások után Gilbert világsikerű operettje, a Marinka táncosnőnek lesz a bemutató előadása az operettegyüttes kiválóival és Somogyi Emmével, mint vendéggel. Athanasiu a jövő héten a Rigolettóban és az Álarcsbálban fog fellépni. Ezen szerepeit a jövő szezonban a budapesti Operában is énekelni fogja. Az Athanasiu előadásaira és a Marinka táncosnő szombati bemutató előadására már szombaton reggel 9 órakor kezdi árusítani a pénztár a jegyeket.

MOZI

* Az Atlantic nyári mozi és az Apolló-mozi most kezdi meg valódi nagyszabású sláger-kép sorozatainak színrehozatalát. A sláger-képek között is feltűnést fog kelteni egy csodálatos Ha-ra-fi kép, melynek szombaton lesz a bemutatója. „Kalózok és vadállatok között” címen az idény egyik legszebb és legsikerültebb filmje kerül szombaton bemutatásra. Egy Ha-ra-fi kép Carl Voigt-tal a főszerepben már maga is a legszenzációsabb és a legközvetlenebb filmet jelenti, azonban a most bemutatásra kerülő Ha-ra-fi kép még a legnagyobb várakozást is föltűnülja. Érdekes, megfigyelhető keretben látjuk a trópusi Afrika legrejtettebb és legcsodálatosabb vidékeit a maga valóságában.

Nem állatkerti beállításban, hanem természetes valóságban hozza elénk ezen film Afrika rengetegeinek vad oroszlánjait, hatalmas óriási kigyóit és a kulturát ma már szomjazó népeit, kik nem színészi játékot játszanak, hanem életüket kockáztatták, hogy a valódi miliójében kaphassák Afrika rejtelmeit.

Meséje a képek számtalan jelenetben ad alkalmat a zseniális Carl Voigt művészi tudásának érvényesülésére.

Ma, szombaton, az Apollóban az előadás 3, 5, 7 és 9 órakor kezdődik, a 3 óras előadás mérsékelt helyárrakkal.

Az Atlanticban az előadás 9 órakor kezdődik. Ezzel egyidejűleg egy nagyon sikerült Ő vigjáték is színre kerül.

— „Sumurun” Dorian Filmszínház. Ez a film is azok közzé a ritka értékű filmek közé tartozik, amelyekben író, rendező, színész és operatőr a legközvetlenebbet nyújtják. A „Sumurun”, melyet Lubitsch Ernő, a legnagyobb filmrendező rendezett és amelynek főszerepeit a legbeérkezettebb filmstárok, mint Pola Negri, Harry Liedtke és Paul Wegener játsszák, vetekedik minden eddig látott világszenzációval. Vannak filmek, amelyeket nem elég egyszer megnézni; százszorosan ilyen a „Sumurun”, melyet annál jobban élvezünk, minél többször láttunk. A nagyszerű exkluzív-film szombaton és vasárnap látható a Dorian Filmszínházban.

Tőzsdei Jelentések

Zürich, július 20. Nyitás: Berlin 00.019'15, Newyork 565, London 2590, Páris 3325, Milánó 2421, Prága 1690, Budapest 0.06, Bukarent 295, Bécs 0.0079 háromnegyed.

A bukaresti zárlat nem érkezett meg. Budapest, július 20. A Devizaközpont hivatalos árfolyamai: Amsterdam 3622—3642, Belgrád 98—102, Berlin 400—480, Bukarest 48—52, lei 48 fél—52 fél, Newyork 9240, Páris 544—564, Prága 277—289, Varsó 700—780, Bécs 1305—1405, Zürich 1635—1695.

Zürich, július 20. Zárlat. Berlin 00.015, Amsterdam 221, Newyork —, London 2593, Páris 3330, Milánó 2425, Prága 1695, Budapest 0.06, Belgrád 615, Bukarest 295, Varsó 00.040, Bécs 0.0079 háromnegyed.

Budapest, július 20. Magánforgalom. Osztrákhitel 132—133, Kereskedelmi bank 575—580, Magyarhitel 300—307000, Leszámitoló 62—63000, Olaszbank 30—31000, Salgó 345—35000, Köszén 1070—1080000, Urikányi 600000, Beocsini 700000, Államvasut 32500, Déliavasut 70—72000, Viktória malom 125000, Szlavonia 56—57000, Viktória butor 11000, Zabolai 70—72000, Rima 95000, Schlik 75000, Izzo 340000.

LEGUJABB

Vád alá helyezik Ulaint

Budapest, július 20. A nemzetgyűlés igazságügyi bizottsága ma foglalkozott Ulain ügyével, aki ceglédi beszédében olyan kijelentést tett, hogy a nemzetgyűlés tagjai között több százmillió értékű részvényt osztottak szét.

Horváth Zoltán javasolta, hogy az igazságügyminiszter útján hatalmazza fel az ügyészséget, hogy a nemzetgyűlés megválasztásáért indítsa meg a bünvádi eljárást. Zsitvay Tibor halasztó indítványára ellenére, az igazságügyminiszter Horváth indítványát tette magáévá. A bizottság elhatározta, hogy ilyen értelmű javaslatot tesz a Héznek.

Ismét kapható raktárról:

**friss tordai
portlandcement**
vaggontételekben is.

ROSENBERG IZSÓ R-7
Oradea-Mare. — Telefon 67.

Meghívó

Az orth. izr. hitközség 1923. július hó 24 én, kedden d. u. 5 órakor

rendkívüli közgyűlést

tart, amelyre a képviselőtestületi tagokat ezúton is meghívom.

Naplrend:

1. Jesiva-ügy.
2. Iskola ügy.

Ullmann Mór,
[hitk. elnök.

Társulnák

esetleg benősnélnek életképes vállalatba. — Rendelkezem 250.000 Leitől fokozatosan 500.000 Leig. Hegedüs Hirtlapirodaba kérek ajánlatot 35 éves aktív munkaerő jellegére.

第 一 章 緒 論
 第 二 章 概 論
 第 三 章 概 論
 第 四 章 概 論
 第 五 章 概 論
 第 六 章 概 論
 第 七 章 概 論
 第 八 章 概 論
 第 九 章 概 論
 第 十 章 概 論
 第 十一 章 概 論
 第 十二 章 概 論
 第 十三 章 概 論
 第 十四 章 概 論
 第 十五 章 概 論
 第 十六 章 概 論
 第 十七 章 概 論
 第 十八 章 概 論
 第 十九 章 概 論
 第 二十 章 概 論
 第 二十一 章 概 論
 第 二十二 章 概 論
 第 二十三 章 概 論
 第 二十四 章 概 論
 第 二十五 章 概 論
 第 二十六 章 概 論
 第 二十七 章 概 論
 第 二十八 章 概 論
 第 二十九 章 概 論
 第 三十 章 概 論
 第 三十一 章 概 論
 第 三十二 章 概 論
 第 三十三 章 概 論
 第 三十四 章 概 論
 第 三十五 章 概 論
 第 三十六 章 概 論
 第 三十七 章 概 論
 第 三十八 章 概 論
 第 三十九 章 概 論
 第 四十 章 概 論
 第 四十一 章 概 論
 第 四十二 章 概 論
 第 四十三 章 概 論
 第 四十四 章 概 論
 第 四十五 章 概 論
 第 四十六 章 概 論
 第 四十七 章 概 論
 第 四十八 章 概 論
 第 四十九 章 概 論
 第 五十 章 概 論
 第 五十一 章 概 論
 第 五十二 章 概 論
 第 五十三 章 概 論
 第 五十四 章 概 論
 第 五十五 章 概 論
 第 五十六 章 概 論
 第 五十七 章 概 論
 第 五十八 章 概 論
 第 五十九 章 概 論
 第 六十 章 概 論
 第 六十一 章 概 論
 第 六十二 章 概 論
 第 六十三 章 概 論
 第 六十四 章 概 論
 第 六十五 章 概 論
 第 六十六 章 概 論
 第 六十七 章 概 論
 第 六十八 章 概 論
 第 六十九 章 概 論
 第 七十 章 概 論
 第 七十一 章 概 論
 第 七十二 章 概 論
 第 七十三 章 概 論
 第 七十四 章 概 論
 第 七十五 章 概 論
 第 七十六 章 概 論
 第 七十七 章 概 論
 第 七十八 章 概 論
 第 七十九 章 概 論
 第 八十 章 概 論
 第 八十一 章 概 論
 第 八十二 章 概 論
 第 八十三 章 概 論
 第 八十四 章 概 論
 第 八十五 章 概 論
 第 八十六 章 概 論
 第 八十七 章 概 論
 第 八十八 章 概 論
 第 八十九 章 概 論
 第 九十 章 概 論
 第 九十一 章 概 論
 第 九十二 章 概 論
 第 九十三 章 概 論
 第 九十四 章 概 論
 第 九十五 章 概 論
 第 九十六 章 概 論
 第 九十七 章 概 論
 第 九十八 章 概 論
 第 九十九 章 概 論
 第 一百 章 概 論

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.